

LÄKAREN SOM BLEV

”Samballets fiende nr 1”

Robert Huish
Internationella utvecklingsstudier,
Dalhousie University, 090709

Dr. Luther Castillos röst hörs över Kuba varje kväll. Han ringer till TV-programmet Mesa Redonda - Rundabordsamtal - ett kvällsprogram för nyheter och diskussion som sänds från Havanna. Han ringer från sin egen mobiltelefon eller från en lånad, och berättar för kubanerna om militärkuppen i sitt hemland. Han berättar

hur situationen utvecklas med fokus på de som behöver vård som följd av militärens brutalitet.

Före kuppen var Castillo chef för internationellt samarbete på Honduras utrikesministerium. Hans jobb var att bygga samarbetsavtal för att få välbehövlig läkarvård till landets fattigare delar. Nu byter han ständigt mobiltelefon och sover där han kan, för militären har förklarat honom vara ”samballets fiende nr 1”. Den tredje juli förde OAS Kommission för Mänskliga Rättigheter upp honom på listan över människor som svävar i livsfara efter kuppen i Honduras. Den sjunde juli fick vi reda på att armén planerar att arrestera Castillo. Om han skulle göra motstånd skulle han skjutas på stället.

Och varför? Innan han började arbeta på utrikesministeriet drev han den enda vårdcentralen i Garifunaområdet, där han fötts och vuxit upp. Det är ett kustområde vars invånare nästan enbart tillhör ursprungsfolket Garifuna, och som sällan tilldrar sig journalister, läkare, lärare och andra viktiga samhällsmedlemmars uppmärksamhet. Det de får i överflöd är däremot sjukdomar, analfabetism och otyglad fattigdom.

Efter att fått studera på Latinamerikanska Läkarskolan på Kuba återvände Castillo till Garifuna för att bygga upp vårdcentralen. Idag erbjuder den 20 000 människor sjukvård till överkomliga priser. Folk i området betraktar vårdcentralen som sin räddning. Militären betraktar den som den sorts socialistiska otyg som måste slås ut. Castillo har riskerat sitt eget liv för att han betraktar hälsa som en mänsklig rättighet.

Hans idéer är också hotade. Relationerna har alltid varit dåliga mellan Garifuna och regeringen. Under kuppen skulle det kunna bli ännu värre. Liksom många minoriteter i Amerika brukar Garifunas behandlas illa av armén. Att militärregimen förföljer en sjukvårdens pionjär är oroväckande och kräver internationella reaktioner. Det internationella samfundets ointresse för Garifuna som bara ännu en fattig minoritet, inte värd någon uppmärksamhet, är precis lika upprörande.

Översättning Oskar Johansson

KUPPSTYRKOR ANGRIPER LÄKARSTUDENTER

Honduranska kupsoldater har attackerat studenter från Latinamerikanska Läkarskolan - ELAM - på Kuba, som besökt landet för att erbjuda vård till skadade demonstranter. I en telefonintervju från Mexiko har Silvia Ayala, parlamentsledamot för Honduras Demokratiska Enhetsparti (UD), sagt att ungdomarna har blivit misshandlade och förda till polisstation efter att ha vårdat offer för polisförtryck i San Pedro Sula. Studenterna uppvisade öppna sår och blåmärken.

Ayala leder den fredliga motståndsrörelsen i Honduras näst största stad. Händelserna speglar en hur situationen förvärrats under det undantagstillstånd kuppregimen utfärdat på grund av de intensiva demonstrationer som ägt rum i 47 dagar. I stora operationer ger sig militär och polis på demonstranter som kräver att presidenten Manuel Zelaya ska återinsättas och grundlagen respekteras. Nationella fronten mot statskuppen har publicerat flera pressmeddelanden där de fördömer den militära och polisiära brutaliteten, bland annat misshandel och tortyr.

Studenterna flyr undan det fruktade Cobrakommandot inne på Honduras Självständiga Universitets område den 5 augusti. Foton Mirian Huezos Emanuelsson